

Metsähallitus, Rannikon luontopalvelut

Asko Ijäs, erikoissuunnittelija

Varsinais-Suomen ELY -keskus, Luonnonsuojeluyksikkö

Timo Vaahtoranta, ylitarkastaja

Eurajoen vesiensuojeluyhdistys ry

**Asia: Kakkerinsuon osaennallistamissuunnitelma ja toimenpidelupahakemus
vuodelle 2026, Eurajoki – Eura**

Toimenpidesuunnitelma

Eurajoen vesiensuojeluyhdistys suunnittelee kahden käsipadon rakentamista Metsähallituksen omistamalle Kakkerinsuon Natura-alueelle. Ennallistamiskohde sijaitsee Eurajoen kunnan alueella, Natura-alueen länsikulmassa.

Sijainti: N=6801176.799, E=223539.682 (ETRS-TM35FIN)

<https://asiointi.maanmittauslaitos.fi/karttapaikka/?lang=fi&share=customMarker&n=6801176.798764097&e=223539.68248147768&title=Vuden%202026%20talkoopaikka&desc=&zoom=10&layers=W3siaWQiOjIsIm9wYWNPdHkiOjEwMH1d-z>

Vesiensuojeluyhdistyksen suunnitelmana on täydentää suon ennallistamista samassa avo-ojassa kuin se on tehnyt vuonna 2019. Tarkoituksena on rakentaa ojaan kaksi uutta käsipatoa.

Lupahakemuksen padot ovat toteutuessaan toinen ja kolmas kyseiseen avo-ojaan rakennettavat padot. Padot sijaitsevat lähellä Natura-alueen etelän puoleista rajaa (**Karttaliite:** Kakkerinsuon uudet padot_2026). Uusien patojen paikoista (**Kuvaliitteet:** Kakkeri_14 ja Kakkeri_15) on tehty alustava katselmus Metsähallituksen edustajan kanssa

Patomuurien pystyput juntataan mahdollisimman syväälle turpeeseen syvävirtausten estämiseksi. Padon rakentamisessa on tarkoitus käyttää materiaalina rankapuita. Arvioitu tarve on 2 – 5 rankaa. Rankapuita pyritään ottamaan padotettavan ojan penkalta tai sen läheisyydestä. Padon ylävirran puolella käytetään rahkaturvempejää turpeenmuodostumisen nopeuttamiseksi. Turpeen arvioitu pinta-alatarve on yhteensä noin kaksi neliömetriä. Turvetta otetaan mahdollisuuksien mukaan ojan penkoilta ja hajautetusti. Suokasvillisuuden vahingoittumista pyritään välttämään. Veteen liettyneen humuksen kulkeutumisen estämiseksi käytetään patomuureissa suodatinkangasta. Yhdistys hankkii tarvittavan määrän kangasta (n. 2 - 3 m2).

Padon rakentaminen on tarkoitus toteuttaa syksyllä 2026 luonnoneläinten lisääntymisajan ulkopuolella.

Toimenpiteellä tavoiteltavat ympäristövaikutukset

A) Suon luonnonmukainen vesitalous paranee. Suon kyky pidättää vettä kasvaa ja suon reunaosien suoekosysteemi palautuu lähemmäksi alkuperäistä. Suo ennallistuu luonnontilaiseksi rämesuoksi. Toimenpide vaikuttaa myös patojen vaikutusalueella olevan rahkasammalkuljun ennallistumiseen. Padoilla pyritään erityisesti estämään suon syvävirtausten purkautuminen avo-ojaan.

B) Suon reuna-alueiden suokasvillisuuden lisääntyessä ja levitessä ojiin, on sillä myös paikallisia, pienimuotoisia ilmastollisia vaikutuksia. Padon vaikutusalueella ilmassa olevan CO₂ -kaasun sitoutuminen suokasveihin ja myöhemmin varastoituminen turpeeseen tehostuu. Padon rakentamisessa käytetty, suohon upotettu puumassa toimii pitkäaikaisena hiilen varastona. Suon ennallistuessa ja avo-ojan kasvaessa umpeen, myös metaanin vapautuminen ilmaan vähenee. Näin padot vaikuttaa omalta osaltaan ilmastomuutosta hillitsevästi.

C) Toimenpiteen kohteena olevan suo-ojan vedet virtaavat rauhoitusalueen ulkopuolella kokoamaojassa, joka laskee Eurajokeen n. 190 m päästä suunnitelluista käsipadoista. Kohdealue sijaitsee Eurajoen valuma-alueen ympäristövaikutuksiltaan haitallisimmalla happaman sulfaattimaan alueella.

GTK: http://www.gtk.fi/tietopalvelut/palvelukuvaukset/happamat_sulfaattimaat.html).

Kakkerinsuolta tulevista ja jokeen laskevista ojista on mitattu erittäin alhaisia pH -arvoja (luokkaa pH 5 - 4). Käsipadot pysäyttävät tai hidastavat happaman suoveden virtausta ojaan ja edelleen jokeen. Padot sitovat humusta ja siinä olevia kiintoaineita, ravinteita ja muita epäorgaanisia yhdisteitä. Padot vähentävät omalta osaltaan jokeen kohdistuvaa happaman veden ja kiintoaineen kuormitusta.

Yksittäisellä käsipadollakin voidaan katsoa olevan positiivinen vaikutus Eurajoen veden happamuustason säilymisessä vesiekosysteemille sopivana. Vesiensuojeluyhdistys on ennallistanut Kakkerinsuon reuna-alueita vuodesta 2019 lähtien. Lupahakemuksen alaiset padot ovat jo 14. ja 15. suolle rakennettavat käsipadot. Padot vähentävät happaman veden ja humusaineiden kuormitusta Eurajokeen. Patojen yhteisvaikutuksen joen pH -kuormitusta vähentävänä tekijänä voidaan katsoa olevan jo merkittävä. Padot vähentävät omalta osaltaan Eurajoessa riskiä happamuuspiikkien syntyyn. Tämä taas vähentää joen alajuoksun kalakuolemariskiä ja edesauttaa kalojen, erityisesti vaelluskalojen kudun onnistumista.

D) Kirjallisuustietojen ja kenttähavaintojen perusteella suodatinkankaalla varustettu käsipato pidättää tehokkaasti kiintoaineiden ja niihin sitoutuneiden ravinteiden ja metallien kuten alumiinin pääsyä vesistöön. Myös tällä on positiivinen vaikutus Eurajoen vesiekosysteemiin. Kiintoaines liettää kutupaikkoja ja pohjaeläinten kuten simpukoiden elinalueita. Myös koskialueiden kutupaikat liettyvät alivirtaama-aikoina. Kutupaikkojen liettyminen haittaa merkittävästi erityisesti vaelluskalojen lisääntymistä. Käsipadot vähentävät omalta osaltaan liettymisongelmaa.

E) Kiintoaineen sedimentoitua joen pohjaan, muuttaa se myös pohjan kasvualustaa. Tästä hyötyvät useat vesikasvit. Lisäksi kiintoaineeseen on sitoutuneena ravinteita. Tämä kiihdyttää vesien rehevöitymistä ja umpeenkasvua. Käsipatojen kyky pidättää kiintoaineiden pääsyä vesistöön, hidastaa myös Eurajoen rehevöitymistä ja umpeenkasvua. Samalla se vähentää vieraslajeille kuten jättipalsamille ja isosorsimolle soveltuvien kasvupaikkojen syntymistä.

F) Patojen vaikutuksesta veden virtaus hidastuu tai pysähtyy ja merkittävä osa vedestä varastoituu suohon ja suon vesitalous ennallistuu. Ihmisen kannalta veden pidättyminen ja varastoituminen lisää valuma-alueen vesien hallittavuutta ja hydrologista vakautta. Sadekausien tulvat vähentyvät ja virtaushuiput madaltuvat. Tulvien aikaan saama vesistökuormitus vähentyy. Padot parantavat omalta osaltaan Eurajoen valuma-alueen vesienhallintaa.

Natura tarveharkinta

Patojen rakentamisella ei ole merkittäviä negatiivisia vaikutuksia Natura-alueeseen. Sen sijaan ennallistamisen positiiviset vaikutukset ovat merkittävät. Natura-alueen tarveharkinta ei ole tarpeellista.

Vetymishaittariski

Lähimmän suunnitellun käsipadon etäisyys naapurikiinteistön (51-403-4-86, KIEKURANTA, Eurajoki) rajasta on n. 40 m. Edellä esitetyistä toimenpiteistä johtuen padon vaikutusalueella olevilla yksityismailla ei ole vetymisriskiä, eikä niihin kohdistu suunnitellusta padosta muutakaan negatiivista vaikutusta. Yhdistys arvioi, että padoilla voi sen sijaan olla positiivista vaikutusta naapurikiinteistön metsä- ja peltomaiden kasvuolosuhteisiin.

Edellä esitetyn perusteella Eurajoen vesiensuojeluyhdistys hakee toimenpidelupaa edellä esitetylle Kakkerinsuon osaennallistamissuunnitelmalle vuodelle 2026.

Eurassa 02.12.2025

Seppo Varjonen

puheenjohtaja

Eurajoen vesiensuojeluyhdistys ry

www.evsy.fi

Liitteet: Kartta ja kuvat käsipatojen 14 ja 15 paikoista.

Tiedoksi: Marko Alakruuvi, Luonnonsuojelun asiantuntija, Metsähallitus

Yhteystiedot:

Seppo Varjonen

Karvarinkuja 7

27400 Kiukainen

sevarjo@saunalahti.fi

p. 050 5607357

www.evsy.ry